

Област Бургас

> Население (2018)	410 955
> Територия (кв.км)	7748,1
> Брой на населените места	261
> Брутен вътрешен продукт (лв.)	12 240

Област Бургас продължава своето позитивно развитие през последните години. Брутният вътрешен продукт на човек от населението е нараснал до 12 240 лв., но все още не достига средните стойности за страната. Пазарът на труда показва много добри резултати, като безработицата намалява до средните за страната стойности от 5,3%, а икономическата активност на населението расте и вече е около средната за страната. Областта е една от водещите по отношение на развитието на икономиката и инвестициите. Бизнес активността е на едно от първите места в страната с много на брой предприятия на човек от населението, а преките чуждестранни инвестиции надхвърлят средните за страната и достигат 4579 евро на човек от населението. Данните показват, че Бургаска област е изложена на всеобщата тенденция за застаряване на населението, макар и в по-малка степен от останалите области в страната. Естественят прираст на населението е по-висок от средния за страната, а механичният прираст е положителен в резултат на високата икономическа и инвестиционна активност. Околната среда от своя страна е с висока степен на чистота, което е важно за развитието на туризма и за подобряване на качеството на живот на населението. За това допринася и развитието на местния културен живот.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и стандарт на живот

Пазар на труда

Инвестиции и икономика

Инфраструктура

Местни данъци

Администрация

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Демография

Образование

Здравеопазване

Ред и сигурност

Околна среда

Култура

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и стандарт на живот

И през 2017 г. БВП на човек от населението в област Бургас продължава да нараства, достигайки 12 240 лв., но все още не успява да настигне средната стойност за страната от 14 280 лв. Средногодишната заплата на нает трудово или служебно правоотношение се увеличава до 10 276 лв., въпреки че все още изостава от средната стойност от 12 448 лв. Средногодишният доход на лице от домакинство – то също бележи ръст с около 10%, достигайки 5037 лв., или 90% от средния за страната. Това увеличение се задържа от структурата на доходите в областта, голям дял в която представляват доходите от пенсии. През 2018 г. стандартът на живот в областта се подобрява, като относителният дял на хората, които живеят под линията на бедност, е 19,6% и е под средния за страната (22%). Същевременно делът на населението, живеещо в материални лишения, остава по-висок от средния за страната с 4,1 пр.п.

Пазар на труда

Състоянието на пазара на труда в областта показва положителни тенденции през 2018 г. – равнището на безработица рязко намалява до 5,3% и се изравнява със средното за страната. Въпреки този сериозен спад Бургас все още не успява да достигне най-ниските равнища на безработицата от пред-кризисните години. Образователната структура на населението не спомага за ускоряване на развитието на пазара на труда и на местната икономика – делът на висшите в областта (23,6%) е все още по-нисък от средния за страната, а делът на населението с основно и по-ниско образование е по-висок (20,1%) от средния за страната (съответно 28,2 и 17,4%). Подобно на безработицата, и показателите за заетост и за икономическа активност на населението през 2018 г. са много близки до средните за страната – коефициентът на заетост в Бургас е 67,4% спрямо 67,7% средно, а коефициентът за икономическа активност е 71,1% спрямо 71,5% средно. Това подсказва значително раздвижване през последните години в инвестиционната и бизнес активността на местните предприятия въпреки образователната структура на населението в трудоспособна възраст.

Инвестиции и икономика

Бургас продължава да е сред водещите области по отношение на инвестициите и бизнес активността и през 2017 г. Броят на нефинансовите предприятия на човек от населението (73 бр.) все още е един от най-високите в страната (средно 57 бр.), като по този показател Бургас изостава единствено от област София (столица) с 89 предприятия на човек от населението.

Чуждестранните инвестиции в областта (4579 евро/човек с натрупване) също значително надхвърлят средните за страната 3459 евро/човек, като обемът им бележи постоянен ръст след 2014 г. С изключение на София (столица) Бургас е областта с най-висок обем разходи за придобиване на ДМА на човек от населението – 3002 лв. спрямо 2491 лв. средно за страната. В резултат на тези позитивни тенденции произведената продукция на човек от населението в област Бургас през 2017 г. достига 31 395 лв. при средно за страната 23 764 лв.

Инфраструктура

Въпреки географските си предимства (равнинен район без големи релефни ограничители) област Бургас все още изостава в инфраструктурно отношение спрямо останалите области в страната. Пътната инфраструктура и жп мрежата са с по-ниска от средната гъстота. През 2018 г. качеството на пътната настилка не е на достатъчно добро ниво, като за 36,9% от нея качеството се определя като добро на фона на 40,5% средно за страната. Положително се отразява наличието на трасето на автомагистрала „Тракия“, която свързва област Бургас с останалата част на страната – това е и причината делът на автомагистралите и първокласните пътища в областта да надвишава средното за страната (25,8% спрямо средно за страната 18,4%).

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Демография

Демографското развитие на област Бургас е добро независимо от общите тенденции на застаряване в страната. Естественят прираст в област Бургас остава непроменен през 2018 г. на ниво от –4,3‰, но все още е по-добър от средния за страната (–6,5‰). Това е една от малкото области с положителен механичен прираст (1,3‰) вероятно поради добрата икономическа активност на областта и развитието на туризма. Коефициентите на възрастова зависимост имат по-добри стойности от средните за страната през 2018 г., а гъстотата на населението (2247,5 души/кв.км) е над средната за страната (1526 души/кв.км). Бургас е и една от урбанизираните области, в която 76,4% от населението живее в градовете в сравнение с 73,6% средно за страната.

Образователната система в област Бургас не създава достатъчно условия за добро социално развитие. Нетният коефициент на записване на учениците в V–VIII клас се повишава до 87,3%, което почти се изравнява със средния за страната (87,4%). Същото се отнася и за дела на повтарящите ученици (0,9% спрямо 0,91% средно за страната). Въпреки това делът на отпадналите ученици през 2017 г. (3,22%) продължава да се повишава и надхвърля средния за страната (2,98%), като тази тенденция се запазва от 2014 г. насам. Преподавателите в основното и средното образование през 2018 г. се увеличават до 73 души на 1000 ученици, новсе още остават под средния брой за страната (84 души). Резултатите на системата на средното образование се виждат в средните оценки от матурите по БЕЛ през 2019 г., които са много малко над средните за страната (4,11 спрямо 4,06). Същевременно 9,6% от учениците в Бургаска област са получили оценка под „среден“ 3 на матурата по БЕЛ при средно 8,7%. Студентите също са малко в областта – 14 на 1000 души от населението при средно за страната 32. Причината е в малкия брой университети в областта, които се отличават съотносително ниско качество на образованието.

Ключови показатели за област Бургас

Индикатори на икономическото развитие	2016	2017	2018
БВП на човек от населението (лв., текущи цени)	11 372	12 240	n.a.
Средногодишен доход на лице от домакинството (лв.)	4592	5037	n.a.
Средна годишна брутна заплата на нает (лв.)	9540	10 276	n.a.
Относителен дял на бедните спрямо линията на бедност за страната (%)	23,8	n.a.	19,6
Коефициент на икономическа активност на населението на 15-64 години (%)	69,9	71,0	71,1
Коефициент на заетост на населението на 15–64 години (%)	63,6	64,8	67,4
Коефициент на безработица на населението на 15–64 години (%)	9,0	8,6	5,3
Дял на населението с висше образование на 25–64 години (%)	23,1	24,8	23,6
Брой на нефинансовите предприятия на 1000 души от населението	73	73	n.a.
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията	4231	4579	n.a.